

JUDIT PUJADÓ

saltiró de la cardina, fou emprada en la banda sonora del film *Una aventura para dos* (1957), dirigida per Luis Marquina i Don Siegel, amb Carmen Sevilla de protagonista. Foren els anys daurats. El cantant Emili Vendrell i cupletistes com Mercè Serós, Pepeta Iris o Goyita, triomfaven al Paral·lel i posaven en boca de tothom les melodies de Bou, que també sonaven a París i a l'Argentina. Bou va haver de registrar els drets d'autor als Estats Units.

El seu impacte fou tan gran que va rebre el primer homenatge, de tants que el seguirien, el 1916, al desè Aplec de sardanes de Barcelona. Aquells anys, Catalunya, orgullosa de la sardana com a dansa i de la cobla com a formació instrumental única i

Obres com 'Girona aimada' o 'Llevantina' encara formen part del repertori de les cobles

pròpia, portava a les audicions els visitants més il·lustres. Pau Casals, que atreïa músics d'arreu a casa nostra, sabia que la cobla i la sardana constituïen un dels patrimonis més importants de la nostra cultura. Richard Strauss, Harold Bauer i Albert Einstein van escoltar-ne i han deixat frases on expliquen l'impacte que els van produir.

Atret per l'èxit, Vicenç Bou va traslladar la seva residència a Barcelona. Raquel Meller li encarregava cançons que encara cantava la gent gran a les barriades de la ciutat, no fa gaire temps. S'hi sentia bé, formant part de la vida bohèmia i cosmopolita del

El pitjor

FEINA SENSE RESSÓ

Malgrat el dinamisme del món sardanista i de les cobles, no reben l'atenció que es mereixen per part dels mitjans de comunicació generals, quedant sovint silenciada la seva tasca. Els joves compositors troben en les cobles uns intèrprets coratjosos i s'estrenen cada any desenes de sardanes. Però no tenen ressó.

Paral·lel d'abans de la guerra.

Però sempre hi ha algú disposat a igualar la festa. Els èxits van atraure els crítics. Un grup d'intel·lectuals el titllava de fer una música poc elaborada, pobre, enfront la d'altres compositors com Morera. Tant era. La polèmica no va interessar mai als seus seguidors. Bou no enganyava. La seva música era, en aquest sentit, sincera. Ell componia a raig. Quan li venia una melodia s'asseia al piano i l'escrivia d'una tirada. Tenia el talent de saber trametre els seus sentiments de tal manera que engrescaven el públic.

Amb l'inici de la guerra, Bou va retornar a Torroella, a la mateixa casa on havia nascut. Tres dels seus cin fillles van anar al front, però un d'ells no va tornar. Quan va compondre *La cardina encara salta* anunciava un retorn que seria molt celebrat. Obres com *Torroella vila vella*, *Llevantina* o *Girona aimada* encara formen part del repertori de les cobles i se senten per les places quan hi ha ballades. Més enllà del compositor local, queda per historiar la empremta del músic en les generacions que l'hem sentit cantar sense saber-ne el nom.●

PERFIL

Amb projecció internacional

■ Vicenç Bou i Geli (Torroella de Montgrí, 1885-1962) Neix en una família amb molts músics que exercien la professió dins la cobla La Lira. Com a intèrpret tocava el violí, el trombó i el flabiol. El 1906 es casà amb Teresa Rubau, amb que va tenir cinc fills. Al 1909 començà a dirigir la cobla Els Montgrins. Va triomfar a Barcelona on va rebre nom-

brosos homenatges i va col·laborar amb cupletistes com la Raquel Meller. Les seves obres triomfaven a París i a Buenos Aires. Els seus èxits com a compositor han deixat empremta en les nombroses poblacions que han dedicat carrers, places i centres cívics a la seva memòria. Va viure una dècada a Barcelona. El 1936 tornà a Torroella on va morir.●

Al centre cultural s'apleguen nombrosos fons musicals que expliquen la tradició sardanística de la vila

Can Quintana guarda els fons musicals

Des de la seva fundació, Can Quintana a més de promoure l'estudi de l'àrea del Baix Ter, també s'ha proposat com a fita, amb la col·laboració de Joventuts Musicals de Torroella de Montgrí, la recerca i estudi de la música tradicional de la Mediterrània, amb especial dedicació a les sardanes i la música de cobla. L'arribada de diversos fons de músics de Torroella i de la comarca ha propiciat la seva catalogació amb criteris musicològics i per tant la seva propera divulgació en àmbits internacionals amb la publica-

flauta travessera o els llibres d'homenatges. El catàleg de la seva obra serà pròximament publicat pel Departament de Cultura de la Generalitat com a Fons Patrimonials Catalans.

Coetani de Vicenç Bou fou Joaquim Vallespí qui, a més de destacat violinista i compositor, dirigí la cobla Els Montgrins durant molts anys i va tenir una formació paral·lela a la de Bou.

L'arxiu conté el testimoni d'un món musical genuí que té molta força en els ambients sardanístics i enormes dificultats per arribar a un públic general que acostuma a desconèixer la riquesa musical que

JUDIT PUJADÓ

Can Quintana; al fons, la biblioteca Pere Blasi

ció dins del Butlletí de la Societat Catalana de Musicologia.

Amb el Fons Josep M. Boix i Risech van entrar a formar part de l'arxiu unes 2.500 sardanes de més de 400 autors. El Fons de Josep Pi i Pasqual aporta més de 250 composicions seves entre les que hi ha valsos, masurques, xotis, tangos i polques, que era la música de ball pels envelats de festa major. El Fons Salvador Dabau i Caussà conté 45 partitures des de sarsueles i misses fins a operetes infantils. El Fons Pere Rigau conté més de 300 sardanes i altres obres per a cobla de l'autor. I finalment el Fons de Vicenç Bou, que conté unes 250 sardanes manuscrites, la seva biblioteca amb 150 volums, l'epistolari amb unes 200 cartes, un fons d'hemeroteca amb més de 1.000 exemplars de la publicació *Carnet del sardanista* i alguns objectes personals de l'autor com ara el seu piano, la

hi ha al país. Encara avui dia s'estrenen anualment unes tres-centes sardanes i la cobla, com a formació musical, viu en constant transformació. Una música i un ball titllats de folklòrics, que no formen part de l'agenda musical dels grans auditoris ni és centre de l'anàlisi dels crítics especialitzats i que requereix el seu estudi i la seva divulgació. Néixer en un país com el nostre és especialment difícil pels creadors com Vicenç Bou. El provincianisme dels darrers anys ens fa dedicar hores d'atenció a fenòmens culturals aliens i a menysprear els propis. Justament aquells dels que podríem enorgullir-nos i que aportarien alguna cosa nova a la resta del món.●

Menjar i música en directe:

LA SALA

Pl. Ernest Lluc, s/n
Tel. 972-75-78-53